

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รับที่ 35419
วันที่ 20 พ.ย. 60 เวลา 13.40 น.

สคต. ไม่ทัก ✓
A 14525/60
21 พ.ย. 2560
1353 น.

ที่ สม ๐๐๐๘/ ๑๐๔

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

สคค

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๘๘๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเสนอรายงานผลการตรวจสอบที่มีข้อเสนอแนะ
มาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อโปรด
นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากกลุ่มประชาชนขอให้
ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นตัวแทนกลุ่ม Friends of the River และตัวแทนชุมชนริมฝั่งแม่น้ำ
เจ้าพระยา มีความกังวลใจต่อการดำเนินโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาของกรุงเทพมหานคร ตามนโยบาย
ของคณะรัฐมนตรีที่ให้ก่อสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่บริเวณสะพานพระราม ๗ ถึงสะพานสมเด็จพระ
ปิยะบุณยรัตติกาล รวมระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร โดยมีการสำรวจ ออกแบบ และจัดทำแผนแม่บท เป็นระยะเวลา
ทั้งสิ้นจำนวน ๗ เดือน ผู้ร้องเห็นว่าโครงการดังกล่าวมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วน ขาดการพิจารณาศึกษา
อย่างรอบด้านจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่า
เสีย ทำลายวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำ อีกทั้งยังลดทอนคุณค่าของแม่น้ำเจ้าพระยาในด้านประวัติศาสตร์ สังคม
วัฒนธรรม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ร่างขอบเขตงาน (TOR) ไม่เปิดช่องทางให้มีการปรับแก้ไขหากมี
การศึกษาแล้วพบว่าโครงการฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประชาชนหรือภาพลักษณ์ของประเทศ ไม่ตอบสนองความ
ต้องการของสังคม อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิชุมชนอย่างรุนแรง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นประเด็นเกี่ยวกับสิทธิชุมชน
และสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) ประกอบกับพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๕ จึงได้ดำเนินการตรวจสอบและมีข้อเสนอแนะ
มาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า รวมทั้งเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้น จึงเห็นสมควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวข้างต้น ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) ให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการสร้างทางเลียบแม่น้ำเจ้าพระยาของกรุงเทพมหานคร เป็นโครงการที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่นในหลายด้านการดำเนินโครงการจึงสมควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนมีส่วนร่วม แต่ปรากฏว่าการดำเนินโครงการของกรุงเทพมหานครที่ผ่านมาขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ประโยชน์จากแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดทั้งสายที่อาจได้รับผลกระทบตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ขาดกระบวนการให้ข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนรอบด้าน โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่กระทบหรืออาจกระทบต่อสิทธิของประชาชน รวมถึงสิทธิของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินโครงการของรัฐที่เป็นนโยบายสาธารณะ ตลอดจนสิทธิของบุคคลและชุมชนที่จะอนุรักษ์ ปันฟูหรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม และจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน การกระทำของกรุงเทพมหานครจึงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) ต่อกรุงเทพมหานคร และคณะรัฐมนตรี โดยในส่วนของคณะรัฐมนตรี มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังต่อไปนี้

๔.๑ คณะรัฐมนตรีและกรุงเทพมหานครควรพิจารณาทบทวนโครงการพัฒนาริมฝั่งเจ้าพระยา โดยดำเนินการจัดทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ควบคู่กับการศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อวางแผนการพัฒนาแม่น้ำเจ้าพระยา ในการศึกษาควรประเมินว่า กิจกรรมที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครจะส่งผลกระทบต่ออย่างไรต่อพื้นที่ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดสาย

๔.๒ การศึกษาตามข้อ ๔.๑ ควรให้มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

(๑) ควรคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การประเมินศักยภาพและข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ และการให้มีทางเลือกในการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาหลากหลายรูปแบบเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบประกอบการตัดสินใจ

/(๒) ควรให้...

(๒) ควรให้ประชาชน ชุมชนริมน้ำ ภาควิชาการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ธุรกิจท่องเที่ยว รวมทั้งวัด โรงเรียน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน มีข้อมูลที่เพียงพอรอบด้าน ทั้งในทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี ข้อมูลด้านศาสตร์ที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ ระดับความลาดเอียงของท้องน้ำ การสะสมของตะกอน

(๓) เมื่อได้ทางเลือกการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่เป็นความเห็นร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงจะนำไปสู่การกำหนดกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาชายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งคณะรัฐมนตรีและกรุงเทพมหานครสามารถผสมผสานวัตถุประสงค์ของโครงการด้านการพัฒนาเป็นเส้นทางจักรยาน จุดชมทัศนียภาพริมแม่น้ำ การท่องเที่ยว การพักผ่อน กิจกรรมเพื่อสุขภาพและนันทนาการให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของแม่น้ำ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชนริมน้ำเจ้าพระยา

๕. ข้อเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอความกรุณาท่านโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนของรายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๘๙๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวิสต์ ตังสมิตร)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กลุ่มงานติดตามและสารบบสำนวน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๑๙๙๑ (กมลชนก)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๒